

Anteckningar från möte med Mölnålsåns vattenråd den 23 mars 2022

Närvarande: Stig Samuelsson, Södra skogsägarna (ordf.)
Anders Enelund (M), Mölnåls stad (v. ordf.)
Sassi Wemmer (MP), Bollebygds kommun
Emelie Holmström, Bollebygds kommun
Bengt Johansson (M), Härryda kommun
Erik Lagerström (L), Härryda kommun
Thomas Hammarlund, Härryda kommun
Gun Kristiansson (S), Mölnåls stad
Ann Rane, Mölnåls stad
Inger Kjellberg, Kretslopp och vatten i Göteborg
Josefine Evertsson, Miljöförvaltningen i Göteborg
Axel Lindqvist, Lerums kommun
Jon Haraldsson (S), Lerums kommun
Torbjörn Löfgren, Mölnålsåns Fiskeråd
Niklas Wengström, Sportfiskarna
Lilian Samuelsson, LRF
Michael Nilsson, Naturskyddsföreningen Härryda
Leif Lithander, Naturskyddsföreningen Mölnåls
Ragnar Lagergren, Kontaktperson Länsstyrelsen i Västra Götalands län
Monica Dahlberg, GÄVVF/Göteborgsregionen (GR), sekr

1. Mötet öppnas

Ordförande Stig Samuelsson öppnar mötet.

2. Godkännande av dagordningen

Dagordningen godkändes.

3. Föregående mötes anteckningar

Anteckningarna godkändes och läggs till handlingarna.

4. Meddelanden

- Vattenmyndighetens (VM) samverkansbidrag till vattenråden kommer tyvärr att minska till för 2022 jämfört med tidigare år. Detta då pengarna VM i sin tur får

MÖLNÅLSÅNS VATTENRÅD

c/o Göteborgsregionens kommunalförbund
Besök Anders Personsgatan 8 | Post Box 5073, 402 22 Göteborg
Tel 031-335 50 00 | Fax 031-335 51 17
www.vattenradlavast.se/molndalsans-vattenrad

från Havs- och vattenmyndigheten är tydligare öronmärkta, men inte till detta. Man har ändå försökt lösa det så att vattenråden i alla fall får halva bidraget.

- Vattenrådets årsrapport för det gångna året och ansökan om samverkansbidrag för det innevarande ska skickas in till Vattenmyndigheten senast 15 april. Monica sammanställer det vattenrådet gjort under 2021 och ansöker om medel för 2022.
- Gun meddelar att hon varit i kontakt med MölnDala och vi är välkomna dit på besök i maj. Vattenrådet föreslår antingen 20/5 eller 24/5. Gun återkommer med vilket av datumen som MölnDala förordar och Monica skickar då ut en mötesinbjudan till vattenrådet.

Har efter mötet bokats in möte den 20 maj kl 13-16, på Kvarnbygatan 4 i Mölndal

5. Information från inventering av flodpärlmussla i Härryda kommun – Sportfiskarna

Niklas redogjorde för den inventering av stormusslor som utfördes i Härryda kommun 2021.

Enbart flodpärlmussla observerades vid inventeringarna. Inga andra stormusselarter observerades.

I Stockabäcken finns tidigare uppgifter om flodpärlmusslor men inga fynd av arten gjordes vid inventeringarna 2021.

I Gisslebäcken observerades två juvenila flodpärlmusslor, varav den minsta var 43 mm. I Mölndalsån var den minsta musslan vid inventeringarna 2021 53 mm. År 2020 observerades en mussla på 46 mm, alltså under gränsen för föryngring (50 mm). Hur snabbt flodpärlmusslan växer i Mölndalsån är oklart.

Alla de undersökta vattendragen är påverkade av människan. Många sträckor är rensade på sten och/eller kanaliserade. Andra problem i vattendragen är vandringshinder (vägtrummor, dammar mm.), igenslamning av botten, låga vattennivåer på sommaren och utsläpp i vattendragen.

Åtgärdsbehovet är stort i de flesta av vattendragen. Framför allt bör man återföra bortrensad sten, åtgärda vandringshinder, återställa utdikade våtmarker, utöka skyddszonen mot vattendragen samt undvika exploatering av vattendragssträckor. Det finns statliga medel att söka för dessa åtgärder, exempelvis LOVA-medel, fiskevårdsmedel samt Naturskyddsföreningens miljöfond.

6. Fortsatt diskussion om kalkning inom Mölndalsåns ARO – Torbjörn Löfgren, Mölndalsåns fiskeråd

Det finns en oro framförd från Mölndalsåns fiskeråd över att kalkningsplanen inte är tillräckligt bra, med fokus för långt ner i systemet, och att det kan medföra en försämring av pH och alkalinitet inom Mölndalsåns avrinningsområde.

Viktigt att vattenrådet inte släpper frågan. Sportfiskarna arbetar med frågan men dock inte fullt ut då finansiering saknas.

Viktigt med ordentlig kalkuppföljning och utvärdering av vad minskad kalkning skulle få för konsekvenser innan kalkningen minskas.

Skulle vara bra att till ett kommande möte bjuda in Länsstyrelsen för att få en dragning om hur man arbetar för en positiv trend och hur det yttrar sig i kalkningsplanerna.

7. Från förbättringsbehov i VISS till konkreta åtgärder med avsedd effekt – Josefine Evertsson, Miljöförvaltningen i Göteborg

I Göteborgs arbete med att ta fram lokala åtgärdsprogram för god vattenstatus i vattenförekomsterna (VF), försöker man titta på åtgärdsbehovet och de föreslagna åtgärderna i VISS. Det är dock inte helt lätt att översätta detta till att planera för att rätt konkreta åtgärder genomförs.

Viktigt att fokusera på mindre delavrinningsområden för att komma ner till konkret åtgärdsnivå.

Sassi påpekar att man ibland måste gå tillbaka till äldre förvaltningscykler då det mellan cykel 2 och 3 har tagits bort åtgärder. Det gör det svårt att hitta så att tidigare föreslagna åtgärder borde flytta med till nästa cykel under förutsättning att det fortsatt är relevanta.

VISS behöver uppdateras men görs inte nu då en ny version 2.0 är på gång. Viktigt att VISS är aktuellt!

Josefin undrar om man i VISS 2.0 kommer att kunna se hur miljöövervakningen ser ut direkt eller om man fortsatt måste gå till resp datavärd? Ragnar kunde inte svara på detta nu.

8. Diskussion med input till regleringsmodell för Mölndalsån

Viktigt att vattenrådet får insyn i hur man resonerar när man tar fram den nya regleringsmodellen för Mölndalsån. Vattenrådet önskar få dokumentation över detta och vilka rutiner man använder för att anpassa regleringen till olika situationer, som kanske avviker från det normala.

Ann och Ragnar ska på möte mellan Mölndals kvarnby och länsstyrelsen den 25 mars. Ann tar med sig till det mötet att vattenrådet vill se diskussionsunderlag och rapporterar till vattenrådet från det vid nästa vattenrådsmöte

9. Vattenrådets kommunala finansiering klar, hur ska den nu användas för bästa nytta?

Det finns många viktiga frågor att arbeta gemensamt med inom vattenrådet för att få ett helhetsperspektiv, t ex dagvatten och fördröjning av vatten. I många fall finns lösningar i naturen långt uppe i systemet som skulle gynna kommuner även långt ner i systemet. Viktigt att titta på vilka åtgärder som skulle ge mest för pengarna och i vilken ordning de bör göras.

Det skulle vara bra med en gemensam resurs som kan samordna åtgärdsarbetet. Vattenrådet får i uppdrag att till nästa möte ta fram en ansökan om LOVA-bidrag för åtgärdssamordnare inom Mölndalsåns avrinningsområde.

En arbetsgrupp bestående av; Ann, Michael, Josefine, Sassi och Monica utsågs att ta fram ett förslag till ansökan.

10. Remiss: Mölnalds översiktsplan (Svar senast 3 april)

Mölnalds representanter deltog inte i diskussionen för att undvika risken för jäv.

Vattenrådets yttrande kan bygga på det som lämnades vid samrådet 2018. Viktiga frågor att lyfta är; att inte bygga på svämplan, att det behövs områden för att kvarhålla vatten och att det är viktigt att det naturliga strandmiljöer bibehålls. Monica skriver ett yttrande utifrån inkomna synpunkter.

In kom efter mötet några mer detaljerade synpunkter via Ann som fördes in i yttrandet.

11. Remiss: Fiskväg vid Västra Nedsjöns dämme (Svar senast 7 april)

Viktigt att framföra att vattenrådet ser mycket positivt på Härryda Vatten och Avfall AB:s planer på att anlägga en ny fiskväg i form av ett omlöp vid Västra Nedsjöns dämme, och att vi hoppas att det genomförs snarast då det kommer att gynna fisk, men även andra organismer som t ex de flodpärlmusslor som förekommer i ån nedströms dämnet.

12. Remiss: Järnväg Göteborg-Borås, två parallella

- Granskningsremiss (Svar senast 29 april)
- Beredningsremiss (Svar senast 3 maj)

Inkom inte några synpunkter på detta så vattenrådet har inte lämnat något ytterligare yttrande.

13. Rapportering från vattenrådets pågående projekt, vad har hänt sedan sist?

- o Politikerutbildning (Michael, Emma, Torbjörn, Stig & Niklas)
Presentation vid KS i Härryda den 13 januari. Den gick bra och det kom bra frågor. Michael drog presentationen för vattenrådet.
Nu börjar kommunerna ha fysiska/hybrid KS-möten och de som är ansvariga i övriga kommuner bör boka upp tider för presentationer även där.

De som utsetts från respektive kommun är: Anders E (Mölnald), Sassi W (Bollebygd), Robert B (Lerum, bör kanske samordnas med info från Sävveåns vattenråd) och Emma D (Göteborg). De får i uppdrag att boka in tid för vattenrådet på kommande KS/KF med tid på ca 20-30 minuter.

Kanske bör politiker från samtliga kommuner bjudas in till bussresa inom Mölnaldsåns AR till våren?
- o Möten med tjänstepersoner (Michael, Emma, Torbjörn, Stig & Niklas/Matilda)
Avvaktar med att boka in träffas med kommunernas tjänstepersoner tills efter vi har träffat politikerna.
- o Rapport från projekt:
 - Inventering av vandringshinder – vägtrummor
Info på nästa möte.
 - Skyltprojekt (Michael, Emma, Elisabet, Josefine (Göteborg) & Monica).
Michael ska ut och titta på lämpliga platser att sätta upp skyltarna rent konkret; vilken stolpe etc.

14. Övriga planerade aktiviteter/projekt för vattenrådet inkl. idébank för framtiden.

- Planerade
 - Det blir besök vid Forsåker och Stensjödämme och information från MölnDala i samband med möte den 20 maj.
 - Vandring längs Mölndalsån nära GR. Lämpligt när ombyggnationen av bron vid dämnet är klar. *Enligt tidplanen slutet av september 2022.*
 - Viktigt att utveckla samarbetet med kommunerna, t ex genom att svara på kommunernas ÖP.
Vattenrådet har svarat på remiss för Mölndals ÖP.
- Nya förslag
 - Vattendragsvandring under Västerhavsveckan
Vattenrådet har fått frågan från VGR om man kan tänka sig att även i år ha en vattendragsvandring under Västerhavsveckan. Vattenrådet har hållit i dessa sedan 2019. Det går att söka bidrag från VGR som kan finansiera 50%.
Michael kan tänka sig att göra detta även i år.
Monica får i uppdrag att skicka in en ansökan om bidrag till VGR.

15. Val av ny ordförande för Mölndalsåns vattenråd

Valberedning (Bengt Johansson och Torbjörn Löfgren) presenterade sitt förslag.

Beslutas att Anders Enelund, Mölndals stad, som hittills varit vice ordförande i vattenrådet valdes till ordförande fram till nästa politiska mandatperiod då nya politiska representanter utsetts.

Beslutas att Bengt Johansson, Härryda kommun, valdes till vice ordförande fram till nästa politiska mandatperiod då nya politiska representanter utsetts.

16. Hemsidan www.vattenradivast.se/molndalsans-vattenrad (Stående punkt)

Monica uppmanar att komma in med synpunkter och förslag till ny information att lägga upp på hemsidan, går bra att göra även mellan mötena om man kommer på något.

17. Bordet runt – Information och reflektion från vattenrådets representanter om vad som är på gång i de olika kommunerna/organisationerna som berör Mölndalsåns ARO (Stående punkt)

Mölndal

Vid Kråkans krog planeras att starta igång spontning v13 efter att arbetet har varit pausat ett tag. Beräknas hålla på till slutet av maj.

Nere i Forsåkersområdet pågår schakt och spontarbete för de kommande bypassrören. Även betongarbete för grundkonstruktioner för den framtida vattenplatsen och Diagonalbron pågår inne i Forsåkersområdet (där vattnet nu går i en tillfällig ränna förbi arbetsområdet).

23 mars start test av hävertledningen förbi Stensjö dämme.

Maj start arbete fångdamm uppströms Stensjö dämme. När den är klar startar arbete med ombyggnad av Stensjö dämme och då kommer ån ledas via hävertledningen.

MölnDals Kvarnby har beställt nätprovfiske i Nedsjön i augusti.

Slutlig dialog sker med Länsstyrelsen efter deras samråd om vattenskyddsområde Rådasjön och Norra Långvattnet.

18. Övriga frågor

Inga övriga frågor togs upp.

19. Nästa möte

Nästa möte blir den 20 maj kl 13 på MölnDala, Kvarnbygatan 4 i MölnDal.

/Monica Dahlberg, sekr.